

**FIL-QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

L-ONOR. IMHALLEF ANTHONY VELLA

Seduta ta' nhar il-Hamis 3 ta' Gunju 2021

Rikors nru: 169/2012 AGV

AB

Vs

CB

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ta' **AB**, tas- 27 ta' April 2016, fejn esponiet bir-rispett;

1. Illi permezz tar-rikors odjern, l-esponenti qed titlob rispettosament lil din Onorabqli Qprti joghgobha torna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet ai termini tal-artikoli 55 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta.
2. Illi jinghad fl-ewwel lok illi filwaqt li l-esponenti kienet intavolat da parti tagħha din il-kawza, għal ksib tas-sparazzjoni legali, fir-risposta

tieghu l-intimat ma ressaq ebda opposizzjonijiet ghal likwidazzjoni u xoljiment tal-komunjoni tal-akkwisti.

3. Illi l-artikolu 55 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta jistipula li qabel jigi ordnat il-waqfien tal-komunjoni tal-konjugi, il-Qorti għandha tqis jekk xi parti tkunx sejra tbat il-pregudizzju mhux proporzjonat bil-waqfien tal-komunjoni qabel is-sentenza tal-firda.
4. Illi fil-fehma umli tal-esponenti, kif jidher ukoll mill-provi li qegħdin jingabbru mill-assistant gudizzjarju, il-waqfien tal-komunjoni, qabel tigi biex tkun deciza dil-kawza, ma għandu jwassal għal ebda pregidżżju mhux proporzjonat.

Għaldaqstant, u in vista tas-suespost, l-esponenti umilment titlob lil dil-Onorabbli Qorti joghgħobha ;

- 1. Tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-partijet kontendenti kif ikkонтemplat skont l-artikolu 55 tal-ligijiet ta' Malta.**
- 2. Tordna li is-sentenza tigi notifikata lid-direttur tar-Registru Pubbliku b' dawk il-provvedimenti kollha li dil-Qorti, jidhirlha xierqa u opportuni.**

U dan taht kull kwalsiasi provvediment li lilha jidhrilha xieraq u opportun.

Il-Qorti rat ir-risposta ta' CB datata 20 ta' April 2018 li espona bir-rispett u bil-gurament kkonferma ;

1. Illi preliminarjament jigi umilment rilevat dar-rikors ilu li sar kwazi sentejn u cnejf fis- 27 ta' April 2016 u dan fiz- zmien kollu r-rikkorrenti

kompliet tipproduci l-provi tagħha u dan sal-ahhar udejnza anka jekk ma jidhix b' mod car li hija għalqet il-provi tagħha;

2. Illi l-esponenti umilment jigbed attenzjoni ta' din l-Onorabbi Qorti li - konjugi B għandhom ammont konsidervoli ta' djun minn negozji li kellhom fil-komunjoni tal-akkwisti , u ma tantx jidher li saru xi sforzi biex dar-rikors jigi notifikat lil esponenti u allura ma hemmx xi urgenza da parti tagħha;
3. Illi hemm dizgwid hemm fuq l-ammont tad-djun u r-rikorrenti qed tiprova tħarrab mir-responsabilità tagħha meta kien għadhom kopja mizzewwga ghall-effetti kollha tal-ligi- u anka kienet tiehu hsieb l-amministrazzjoni ta' wieħed min-negozji.
4. Illi minhabba dad-djun , li hemm jezistu numru ta' sekwestri mahruga kontra l-konjugi B u anka kontra l-genituri tal-esponenti , li għamlu tajjeb għal parti minn dad-djun kif del resto taf ferm tajjeb ir-rikorrenti u jkun utili li din l-Onorabbi Qorti , tordna li anka dar-rikors jigi notifikat lil-genituri tal-esponenti biex huma ma jknux pregudikati;
5. Illi l-esponenti għadu ser jibda' bil-provi tieghi, kawza li fiha ir-rikorrenti ilha biex ittella' l-provi tagħha tmien snin u fil-frattemp ir-rikorrenti u anka l-geituri tieghu, qed isoffru problem anka mal-banek, entitajiet oħrajn minhabba dal-problemi finanzjarji ;
6. Illi jekk il-Qorti tikkoncedi s-separazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti, ser jigu pregudikati kemm l-esponenti u anka l-genituri tieghu, għalhekk mhux fl-interess zgur tal-esponenti li t-talba tar-rikorrenti tigi milquġha issa meta huwa għad id-rid jibda' bil-provi tieghu wara tmien snin li tulhom l-attrici ressuet il-provi tagħha;

7. Illi anka ghal dil-Onorabbi Qorti tkun kontra dettami tal-ligi li tilqa' din it-talba meta quddiemha għandha biss l-provi tar-rikorrenti u ebda prova da parti tal-esponenti;

Għaldaqstant l-esponenti umilment jitlob lil dil-Onorabbi Qorti, tichad it-talba tar-rikorrenti fir-rikors tagħha tas- 27 ta' April 2016, bl-ispejjez kontra tagħha u b' dawk il-provvedimenti li jidhrilha xierqa u opportuni.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

In temi legali jingħad li l-Artikolu 55 tal-Kap.16 li fuqha hija bazata t-talba attrici, jaġhti fakolta` lil parti jew ohra li “f’kull zmien” matul is-smigh tal-kawza ta’ firda titlob il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta’ residwu taht amministrazzjoni separata li tkun tezisti bejn il-konjugi.

Imbagħad fis-sub-inciz 4 l-istess artikolu jghid:

“Qabel tordna l-waqfien tal-komunjoni kif provdut f’dan l-artikolu, il-qorti għandha tqis jekk xi parti tkunx sejra tħati pregudizzju mhux proporzjonat bil-waqfien tal-komunjoni qabel is-sentenza tal-firda.”

Minn dan jirrizulta li t-talba ghall-waqfien m’għandhiex tingħata jekk parti tkun ser issofri ***“pregudizzju mhux proporzjonat”***. Inoltre, l-oneru tal-prova ta’ dan

ir-rekwizit jirrisjedi fuq min qed jallegah, skond il-*principju incumbit ei qui dicit non ei qui negat*.¹

Din il-Qorti tosserva li dina d-disposizzjoni tal-ligi m'ghandhiex tinghata interpretazzjoni wiesgha tal-frazi “*pregudizzju mhux proporzjonat.*” Dak li ried il-legislatur, u allura dak li jghid dan is-sub inciz, huwa li mhux kull pregudizzju għandu jservi ta’ ostakolu sabiex tintlaqa’ t-talba skont l-Artikolu 55, izda jehtieg li l-pregudizzju jkun tali li jikkwalifika bhala sproporzjonat. *Quod lex voluit lex dixit*, u għalhekk mhux legalment konsentit li l-ligi tigi interpretata jew applikata b’mod li tmur kontra t-termini espressi tagħha.

F’dan ir-rikors, il-konvenut wiegeb li qieghed joggezzjona ghall-waqfien tal-komunjoni, u għalhekk il-Qorti trid tara fuq liema bazi qed joggezzjona għal dan. Essenzjalment, il-konvenut jghid li hemm hafna djun inkombenti fuq il-komunjoni, u dawn għandhom jigu kwantifikati qabel ma tingħata din is-sentenza in parte. Il-Qorti ma taqbilx ma’ din it-tezi tal-konvenut. Bizzejjed wieħed jirrileva li r-rikors ghall-waqfien kien gie presentat f’ April tal-2016, u r-risposta dahlet sentejn wara, f’ April tal-2018. Minn dak iz-zmien sallum tressqu aktar provi mill-partijiet, u allura l-Qorti, u anke l-istess partijiet, għandhom stampa aktar cara. Barra minn hekk, u izjed important minn hekk, li jigri b’din is-sentenza in parte huwa biss li r-regim prevalent sallum jieqaf millum ‘il quddiem, mingħajr ebda pregudizzju ghall-komunjoni. Dan ifisser li llum qed jiġi preservat dak li s’issa kien jifform parti mill-komunjoni, u millum ‘il quddiem il-partijiet jiġi jistgħu jixtru u jittrasferixxu proprjeta’ f’isimhom mingħajr ma jkunu marbuta man-naha l-ohra. Għalhekk, dak li sallum jifform parti mill-komunjoni – anke jekk parti għadha ma tafx ezatt x’fiha l-komunjoni – jibqa’ jifform parti mill-komunjoni sa ma ssir id-divizjoni u l-assenjazzjoni mas-sentenza finali. Huwa

¹ Rik.Gur. 257/11, Daniela Mizzi vs Duncan Peter Mizzi deciza mill-Qorti tal-Appell nhar it-28 ta’ Marzu, 2014.

ghalhekk ukoll li l-Qorti ma taqbilx mal-posizzjoni tal-konvenut fir-risposta tieghu.

DECIDE

Ghal dawn il-motivi din il-Qorti taqta' u tiddeciedi din il-kawza billi:-

1. Tilqa' l-ewwel talba tar-rikorrent u tordna minnufih l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti u dana ai termini tal-Artikolu 55 tal-Ligijiet ta' Malta.
1. Tilqa' t-tieni talba tar-rikorrent, b'dan li fi zmien ghaxart ijiem l-istess Direttur tar-Registru Pubbliku għandu jirregistra l-istess ordni mogħtija f'dina s-sentenza.

L-ispejjes għandhom jibqghu riservati ghall-gudizzju finali.

Onor. Anthony G Vella

Imħallef

Cettina Gauci

Dep Reg